

Szerkesztő-égi iroda
Sepsi Szentgyörgyön
a ref. kollegium épületé-
ben, hová
a lap szellemi részét illető
kérdmények küldendők.

Kiadó hivatal:
POLLÁK MÓR
könyvnyomdaja és könyv-
kereskedése,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bármintesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A „Háromszéki háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap:
ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK
Helyben házhosz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Égész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitlór sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

a
„NEMERE”
IX. évfolyamának II. felére

Előfizetési feltételek:

Julius — szeptember 1 frt 50 kr
Julius — december 3 frt — kr
Külföldre fel évre 4 frt — kr

Az előfizetési pénzek a „Nemere” kiadó-
hivatalának Pollák Mór könyvnyomdájába
Sepsi-Szentgyörgyre küldendők

Előfizetőinket szívesen kérjük előfizetéseiket
megújítani, miután felesleges példányokat nem nyo-
mattathatunk.

A „Nemere” kiadóhivatala.

Baró Kemény Gábor erdélyi ut- jához.

S.Szentgyörgy 1879. jun. 27.

Báró Kemény Gábor földm. ipar- és kereske-
delmi miniszter ur, a mint ezt a lapokból már ol-
vastuk, 14 napi körutat tesz Erdélyben. Utazásá-
nak legtöbb idejét Háromszék megyére szánta, hol
a határszéli vákokat, a sepsiszentgyörgyi szövö-
tanműhelyt, e megye bõrriparát stb. fogja megte-
kinteni. A miniszter ur utazásának kétségkívül
fontos céljai vannak s nagy horderejűek lesznek
itt szerzett tapasztalatai megynék ipari, kereske-
delmi és gazdasági viszonyait illetőleg. Örömmel
fogadjuk a szakavatott minisztert, kinek széles is-
mereteitől s az erdélyi részek közgazdasági álla-

TARCA.

Adalékok

a Háromszéken 1853-4-ik évben lefolyt
„Váradi”-ügyhöz.

Többszöri sürgetésnek kell engednem e tárgy
közlésére, kapkodott és laza állású jegyzeteimet
rendszerint nem elég hű emlékező tehetséggel
fűzve össze; s azért ha a tüzettség a várakozást
itt csak hézagosan elégítheti ki, elnézést kérek,
mert az esemény már harmadik évtizedes. Re-
ményem azonban, hogy a közlés a tárgy menet-
rendét és átlagos felderítését ábrázolja.

De mi ez a tárgy? Röviden kimondva: ez az
1848/9-iki magyar forradalom utósugara. Tudják ezt
ma is sokan az azon korból élők közül, ha csak ki-
vülegesen is; de igen sokan nem tudják, a kiket az
új nemzedékből különösen tudni megilletethet.
Tudjuk, hogy a viszhang a figyelmet érdekelné
szokta; ily érdekesen viszhangzik a forradalom a
„Váradi”-ügyben, melynek hálózata Budapestről
Köszvényre s onnan Küküllőmegyéig át az egész
Székelyföldre kiterjedve volt, sítva külföldről a
forradalom menekültjei által. Mi célja? Röszint
lehetőleg a levert forradalmat felújítani, röszint a
megis ki nem oltható alkotmányos szabadság köz-
ohajának tanujelül kifejezést adni. Mert a forrad-
alom fegyverei megszűntek működni Világosnál, de
a becsületes szívek künn és benn a házában nem
szűntek meg dobogni a szabadságért.

A forradalom lehető felújítása sítva volt,
mielőtt emléke hűlni kezdene kívülről, a házában
már 1852-ben, ami azon évben behatott Budapestről
Maros- és Udvarhelyszékig, más év tavaszán pedig
Háromszékre, Csikba is áttért, egyszersmind
Erdővidékre is. A mi Háromszéket, Csikban és Er-
dővidéket történt e tárgyban, annak titkos biz-
tosos volt Váradi József, kiről is veszi nevezetét a

potai iránt eddig is tanusított lelkes érdeklődési-
től mi is igen sokat várunk és remélünk.

Gazdasági viszonyainkra új korszak állott be
az ő működésével.

Ébredünk! Nem jóltevő álomból, mely új erőt
öntött a meglazult izmokba s gyorsabb lüktetés-
nek indítja a test vérkeringését, hanem egy kínos
álomkóról ébredünk, a mely lassan, alattomban,
ugy szólván: tudunkon kívül szorító körülöttünk
polypkarjait, s sorvasztó ölése alatt rémséges
kápratokkal népesíté a lábzan gyötört agyat.

A végkimerülés felé közelgő szervezet meg-
feszíté megmaradt erejét s a polyp karok lehul-
lottak, szétszűltek, mint a völgyet átszorító köd
oszlik beteg egy erőteljes szélrohamtól.

A szétgá lábbadozni kezd, ereje gyarapszik
és munkához fog.

Ébredünk. A nemzet ébred. A szervezet
erőteljessége feltételezi, hogy annak minden részec-
skéje egészséges, erős legyen; csak akkor fejtheti
ki teljes mérvben és haszonnal a reá várakozó
munkát.

Távol maradhatnánk e mi, a nemzet szerve-
zetének egyik alkotó eleme, azon üdvös mozgál-
maktól, a melyek nemzeti jobblétünk helyreállításá
és emelése érdekében az ország különböző vidé-
kein oly lélekemelő kifejezésekben és tettekben
nyilvánultak? Nem! Mi azt akarjuk, hogy a nem-
zeti nagy szervezet velünk és általunk gyarapod-
jék, hatalmasodjék, közeledjék az emberi tökélete-
sedés tetőpontjára: a boldogság felé. Késznünk
nem szabad, a kínálkozó alkalom észélyes felhasználásának elmulasztása egyértelmű volna a saját
vérünk megtagadásával, hallgatag bevallása a fej-
lődés-képesség hiányának; néma kinyilatkoztatása
annak, hogy érdemtelennék tartjuk magunkat ré-
szét képezhetni a legdicsőbb nemzetnek. És még
több volna ez öngyilkosság, midőn az élet
szébb része mosolyog felénk. Jussom eszünkbe a
Menenius Agrippa meséje a várost odahagyott ple-
bejusokhoz!

„Váradi ügy.” Ki volt Váradi József? Egy hunyad-
megyei bányászati eredetű nőtlen nemes ifjú, mint
egy 30 éves, forradalmi volt százados, a kit há-
romszéki titkos állomásra Makk ezredes és Gál
Sándor egyetértőleg neveztek ki Kossuthtól vett
megbízatásuk folytán. Makk volt mindenfelé a be-
ható közlöny az összes magyar területen, s a hol
megfordult, „Péterli” álnévvel járt; és a deli szép
külsőj s magányosul nyájás Váradi töle függött,
mint alattvalója, valamint Gál Sándortól is. Mert Gál
S. Stambulban állomásozott és Makk Bukarestben.
Az ügy tehát általános volt, Kossuthtól indult ki
és annak háromszéki ága az itt működő titkos
biztos nevről veszi a „Váradi ügy” külön ne-
vezetét.

Az ügy háromszéki ágát ismertem és isme-
rem, ha nem minden részleteiben is, legalább bő-
vebben mint más compromittáltak, annyira, hogy ad-
hatok felőle felvilágosítást. Ami ezen kívül Erdély-
ben folyt, arról kevés vagy távoli értesülésről volt;
a Királyhágón túl e tárgyban történetekről épen
nem tudok. És így a háromszéki ág „Váradi ügy”
a következő:

Mint fitt tanítottó apa, 1853 nyári vizsgára
mentem a székelykeresztúri gimnásiumba, hol eset-
leg a papi házhöz látogatóba jóni láttam ke-
reszturkőri martonosi Gál Mihályt, még pedig jött
keresztúri apóstól Berecki Ferencről és között
valamint nagy titkon a pappal, Csiki Áronnal. Az
előtt hallottunk volt azon évben a Királyhágón
túl megindult ügyről. Gál, Berecki és Csiki azon
évben befogatván, eszembe jutott a szemem előtt
történt óvatós közlés.

De már azon évi tél végén Háromszéken is
Sepsi-Sztgyörgyön hirdett, hogy egy titkos biztos
ott megfordult és már onnan el is távozott, miután
a mostani Bazar telken akkor állott vendégőben
egyről másról tudomást vett. Tehát járt, elcúnt és
nem volt Holott mégis volt. Ugyanis alig néhány
nappal aztán hozzám jöttek: forradalmi százados
Vas István és hadnagy Útő Dániel, mondván, hogy
felaltatták az eltűnt, Váradi József nevű s állo-

Félreeső kis megynék a lábbadozás stadiu-
mában van s nem fogja bizonyára vétkesen elmu-
lasztani az alkalmat, hogy anyagi erejét épségben
visszaszerezhesse.

Sokban maradtunk el mi, olyanokban, a me-
lyek az életfeltétel által ezutánra már nemcsak
akcessorikusan, hanem elmaradhatlanul megkíván-
tatnak. Helyzetünk a javak pusztulása folytán fe-
lette súlyos. És mi az oka a pusztulásnak? Az
hogy nem tudjuk megőrizni a mink van.

Engedjük veszni, mert nem vesszük magunk
nak azt a fáradságot, hogy megtanuljuk, elsajátít-
suk a módokat a melyek által megőrizni, fejlesz-
teni tudnók a meglévót. S ha a mit bírunk, meg-
nem becsüljük s akkor sirunk érette késő könnye-
ket, midőn örökre elvesztett: következik a zida-
lom szomszéd, község, kormány ellen s várjuk fe-
lülről — égből és báronyszékekből — a megvál-
tást: hátha egyszerre tejjel-mézszel folyó Kanaánra
virradnánk.

Gazdasági rendszerünk többé nem nyújt olyan
jóvedelmet, hogy okserűen még nélkülözhető szük-
ségletekre is gondolhassunk, sőt alig fedezhető
vele a nélkülözhetlen. A piaci termelés mellett
egészen elhanyagoltuk az állattenyésztést; leszá-
lott a kenyértermények ára, a kivétel csökkent,
mert az amerikai, különösen a kaliforniai, ausztrá-
liai és ujjában az indiai óriási behozatal annyira
elárasztotta az európai piacokat, hogy a mi ter-
ményeinkre ez idő szerint ott semmi szükség. E
mellett konstátálva lett az országos gazdasági kon-
gresszus által, hogy közvetlen közlünkben, Dél-
Oroszországban mondhatni még bölcsőjében van a
piaci termelés az elérhető maximumhoz képest,
noha már is megsemmisüléssel fenyegeti még fen-
maradt kivételünket.

Az állattenyésztés elhanyagolása, ennek foly-
tán a növényi trágya hiánya rémesen sietti a ta-
laj kimerülést. Szakadatlanul apad a termőképés-
ség, mert a növényi tápszerektől megfosztott föld
új erőbe helyezését elmulasztjuk.

mása van Zoltánban Benkő Rafaelné asszonyságnál.
Azt feleltem rá: jól van! adjátok át neki üdvöz-
letemet! Az üdvözlét megment; és jött reá viszont
üdvözlét levélkében, még pedig az arméniai ábc
titkos jegyű betűvel írva, hozzácsatolva magyar
betűkkel világitása is, a mi ebből állott:

Tavaszelő 18-án 1853.

A nem várt, de annál meglepőbb őszinte örö-
met s tán viszonyai közt némi elismerő méltány-
ság jutalmat adó szíves üdvözlétet ohajtja hová
hamarabb egy meleg baráti kézszorítás mellett
megköszönni a hazafias érzelmek fõnségét s az
ezeket növesztő lelki emléket leginkább méltá-
nyolni tudó, magányában is a szíves megemléke-
zés által fölkeresett

igaz hontárs
József.

Vettem tőle azután is egy levelet örmény abc
jegyekkel írottat; többet nem is, mert azután
mindig személyesen találkoztunk, ott, nálam, vagy
egyebütt. Találkozásaink tárgyai voltak: társak
toborzása, közlekedés elintézése, irodázás,
tanácsokzások, tájékozások, kísérletei és kiviteli,
végrehajtási tervek, pénzkérdés stb. A tervek na-
gyobb és kisebb szerűek lévén, volt közöttük olyan
is, a mit ma sem merésznék kimondani. Végleges
cél volt a magyar kormány visszaállítás.

Világító igazolásul szolgáljanak jegyzeteim,
melyeket az eredetiekből másoltam a követke-
zőkben:

1. szám. — Az erdélyi szabadtó hadsereg parancsn.
hivatalból

Váradi József urnak.

Stambul, 17. majus 1852.

Sajnálom esetét, de ki az oka? Mir itt el-
árulta magát, nem követvén tanácsom. Ne feledje,
hogy járt azon ember, ki némának adta ki magát
és utólagja megszólalt. Önnek már a hajón nyo-
mára állott az osztrák kém. A honvéddad reor-

Ez pedig nagy baj. A klasszikus Hellász, a hol Messzene gabnájáról, Arkádai nyájairól, Attika az olajtermelésről, Hymettus mézéről, Theszália lovairól volt híres, ma nem paradicsom többé, kietlen kopárság bántja a szemet; az állattenyésztés hanyatlásával, s a buja növényi élettel tovatűnt az ősi nagy nemzet fenséges jellemének még halvány utósugara is.

Az országos gazdasági kongresszus a baj okát átlátta, midőn az évről-évre fenyegetőbb alakban jelentkező külföldi konkurrenciával szemben való megállhatás, sőt a létezhetős szempontjából ki-mondta, hogy:

„Minden magyar gazdának úgy saját, mint az ország érdekében, kötelességeben áll oda törekedni, hogy gazdaságában a gabnatermelés és állattenyésztés közt, büntetlenül huzamos ideig nem mellőzhető helyes arányt, fokozatosan bál, de le hető gyorsra beállítsa, a gabona termelés rovására tetemesen megcsökkent állattenyésztést felkarolja s e végből gazdasági területének legalább is 50 szántóligát (ide értve a kaszálókat, a szálas- és gumós takarmány-termő tereket, a mesterséges és természetes legelőket) takarmánytermelésre fordítsa.”

Rázzuk fel magunkat mi is tespedt nyugalmunkból, kövessük a kijelölt utat s a jutalom nem fog elmaradni.

Magyarország par excellence mezőgazdaságra volt hivatott, a mit annyira érzett is, hogy az ipart csupán az idegenek üzték, a magyar szegyenletes foglalkozást látott benne, úgy tekintette, mint a kereskedést: csupán önző kalmárságnak. Ma a már oda jutottunk e tekintetben is, hogy valamennyi ipárhoz tartozó kellékeinket jeles képzettségű magyar iparosoktól szerezhettük be. Nagyot ugrani egyik szőlő-ségből a másikba, nyaktörő marézség lehetne s ilyen ugrás volna, ha mellőzne és elhanyagolva gazdasági érdekeinket és javainkat — török szakad — nagy iparos nemzetett akarunk válni. A metamorphosinak átmenetes kell, hogy legyen különben korcsosulásra vezet.

Medium tenere beati! Kőzspát vezet biztosan a célhoz.

Törekednünk kell, hogy egyfelől a mezőgazdaságot emeljük a mai fejlettség niveaujára, másfelől a már meglevő, kezdetleges ugyan, de a termézetes fejlődés által, a mutatkozott előnyöknél fogva lassanként létrejött iparágakat fejlesszük annyira, hogy magunkból lássuk el magunkat s ne kelljen külföldről szerezni vissza a saját nyers terményeinkből előállított iparcikkeket. „De mikor olcsóbban jobbat kapunk onnan?” Ez a lépten-nyomon hangzó ellenvetés. Várhatunk-e pontosságot, izlést és olcsóságot, — ha épen magunk foszt-

juk meg az iparost a versenyképesség elérhetőségétől. Verseny nélkül dolgozik, hogy éljen, dolgozik, hogy lehető gyorsan elkészüljön munkájával, mert szüksége van a pénzre. Az már nem az ő dolga, hogy a kabát varrása első felvevőnél fölfejlék, a becsukott ablakokon befútyól a szél, a szék — mihielyt ráléte — felmondja a szolgálatot, s az új cipő oldalába a talp körülvárásakor beleszaladt a kés. Nem csak ő a hibás, hanem a közönség is, mert a ki teheti, hozat idegölőt.

Vannak azonban erőteljes specialis ipar-termékeink, ezeket terjeszteni, keresetté tenni s velük elismerést és hasznót szerezni csupán tőlünk függ. A figyelem irányunkban már fel van kelve, a közlekedés fejlettsége közel hozott az ország többi, — eddig oly távoleső — részeihez.

Néhány nap múlva ipar- és kereskedelmi miniszter hr Kemény Gábor ur ő nagyméltóságát körünkben tisztelhetni lesz szerencsénk. Mutassuk meg, hogy mink van mit kell legelőbb gondosabb ápolás alá venni. — Személyes surlódások s léha torzalkodás helyett munkáljunk már valahára egyetértve a saját előmenetelünk. A meghasonlást a végpusztulás követi.

— Gy. —

I z m a i l b a s a, kiről vasárnapi táviratok már azt jelentették, hogy lemondott és Brüsszába vagy Konstantinápolyba készülkötözni, az utolsó pillanatban még nehézségeket támaszt s úgy látszik, alkudozik, hogy lehetőleg drágán adja el trónját. Hogy e halogatás nem menti őt meg többé, az ránt sehol sem uralkodik kétség s az a hír, hogy a szultán támogatja a khedivét, „mert nem akar praecedent alkotni a fizetése képtelen uralkodók ellen”, elegendő cáfolatot talál abban, hogy Anglia és Franciaország most már formászerint, hivatalosan fölléptek követelésükkel melyhez az összes hatalmak csatlakoztak: ily lépést pedig az európai kabinetek bizonyosan nem tesznek, mielőtt a porta magatartása felől nem biztosítják magukat. Az ügyek állásáról ugyanis hiteles forrásból jelentik:

Monarchiánk csatlakozásáról ezzel meggyőzőleg jelentik Bécsből: Az osztrák-magyar kabinetnek az egyiptomi kérdésben kibocsátott jegyzéke mindenek előtt utal arra, hogy Ausztria-Magyarország már tavaly tudatta a khedivével, monarchiánk szoros figyelemmel kíséri az egyiptomi eseményeket s az ottani osztrák-magyar alattvalók érdekeit, valamint az állami érdekeket meg fogja óvni. A khedive eljárása a szerződési jogok mellőzése s ugyszólván megszegése már akkor a fennálló egyezményekben ütközöknek nyilvánított s e tekintetben ünnepléses óvás tétetett. A khedive további lépései, a nemzetközi szerződés ismételt megszegése s az osztrák-magyar alattvalók érdekeinek károsítása arra indították Ausztria-Magyarországot, hogy a szerződésnek még régebben történt megsértése miatt újból tiltakozzék most pedig arra indítják, hogy csatlakozzék az angol francia kormányok kívánságához a khedive le-

mondását illetőleg, miért is az Egyiptomban levő osztrák-magyar ügynök megfelelő utasításokkal lát-tatott el.”

P á r i s b a n a nap eseménye még mindig Napoleon herceg halála, s a bonapartisták erőlködése, hogy pártjukat összetartsák. A bonapartista közönség állhatatosan erősítgetik, hogy a császárság eszméje fennmarad, a köztársaságok pedig meglehetősen nyugalommal bizonyítgatják, hogy a bonapartizmusnak vége, s egyszerűen napirendre térnek fölöt, mint a képviselőházban, hol Blanchère az ülés elhalasztását indítványozta, mire Gambetta kissé szárazan azt felelte: „Ha önöket gyász-eset érte, az kétségkívül csak magántermészetű s önök egyszerűen elmaradhatnak az üléstől, mint tette Mackan, ki levélben kért tőlem engedélyt. A háznak nincs oka, hogy hivatalosan csatlakozzék az önök gyászához és megcsakis munkáját. — A köztársaságok most a Párisba való visszatérés iránt beterjesztett törvényjavaslataknak szentelik figyelmüket. A visszatérés novemberben fog megtörténni.

A magyar nyelv kötelező népi-skolai oktatására vonatkozó törvény végrehajtásának előkészítéséről a következő adatokat közli a „P. Napló”:

A közoktatásügyi miniszterium kebelében nagy buzgalommal folynak a munkálatok a magyar nyelv tanítása tárgyában alkotott törvény végrehajtásának előkészítése és biztosítása céljából. A miniszterium, mint értesülők, kettős irányban folytatja munkáját, mindenek előtt az idegen ajkú hitfelekezetek azon netaláni kifogásait igyekezik tárgyalanokká tenni, hogy nincs megfelelő és célszerű tankönyv, melyet a magyarnyelv tanítására a népiskolában használni lehetne. A közoktatási kormány a hiány pótlásáról már gondoskodott s pár hóval ezelőtt Groo felvidéki tanfelügyelőt, a népiskolai szükségleteknek megfelelő s a legújabb paedagogiai elméletek színvonalán álló tót magyar nyelvtan készítésével bízta meg Ugyanekor a bras-sói tanfelügyelő hasonló román-magyar népiskolai nyelvtan készítésére hivatott fel. A felhívottak elfogadták a megbízást, s mint értesülünk, már teljesen elkészítették a munkát. Az illető nyelvtanok nyomtatás alatt vannak s még a nyár folyamán meg fognak jelenni, úgy hogy e nyelvtanok már a jövő tanév elején használhatók lesznek a népiskolákban.

Hogy egyes tanítók azon ürügyvel ne élhes-senek, hogy a nyelvtan megjelenéséről nem voltak értesítve, s így ezt nem is használhatták, — a miniszterium minden egyes néptanítónak ama nyelvtanból, melyre a helyi viszonyok folytán szüksége van, még a tanév kezdete előtt egy-egy ingyen példányt fog küldeni. Ekképen minden tanító értesítve lesz a szükséges nyelvtan megjelenéséről s így a törvény értelmében a magyar nyelv tanítását már a jövő 1879/80. tanév elején megkezdheti.

Ugyane tavéknységgel karöltve a közoktatási miniszterium népoktatási szakosztálya Gönczy Pál min. tanácsos buzgó vezetése alatt a legnagyobb szorgalommal fáradozik a tanítóknak, s tanfelügyelőknek adandó igen részletes s minden osztály-ra kiterjedő utasítások befejeztén. E munka is kész már, s mint értesülünk, a jövő hó folyamában nyomtatásban is megjelenik E munkálatok

2 szám Erdélyi szabadító sereg parancsnoka. hivatalból

Váradi százados urnak.

Október 21. 1852.

Vettem második levélét, átérttettem a hiányt, küldtem pénzt; a fátum az oka, hogy legovatosabbnak hitt biztosom is fennakad, késik. De hiszen eddig megkapta a pénzt és M. ezredes ur által nyert kiegészítő megbízatásban ovatosan eljárni fontos feladatul ismerendi.

Továbbá meggyeztem, engemet annak ajánlatával, minő utakat tegyek, szívesen kimélnem meg, mert előre kiszabott utakon nem fogok járni, a mit önnek és minden ily működőnek tanácslok. Különben hivatalosan intem a titoktartásra, különösen a fegyverek ügyében: erről küldöttem közül senki sem tud. Mondja meg Gergelynek is (Moldovában biztos), nehogy valahol elfeledje magát; mert fecsegése hazaárulással vetelednék, és a gyanánt büntetnének. Rendeltem helyére megérkezve nekem ir mindenkéül körülményesen. Ha az ostáblát bírja, azt kérem ezentul felhasználni ott, a hol megállapodik. Adreszt is küldjön; lehetőleg gazdálkodjék, mert aug. vége előtt nem remélhetünk pénzt. Fogadja stb. . . .

Gál Sándor.

Váradi levele Gál Sándorhoz

nov. 14. 1852.

Mielőtt rendszeres tudósításaim megtehetném, ezek hosszas kimaradásáért szabadon a viszonyok s akadályokra utalnom, melyekkel küzdenem kell. Védelemül azokra utalok, s nem akarom lerázni felelősségem terhét, mert fájna s terhelne ezredes ur előtt bizalmam csökkenése. Állásom terhét is kényszerűsége ezredes ur nem ismeri, azért süjtő itéletét felfüggesztve, tartson meg becses bizalmában, mert hazám védelme terén megállani akarok. Most akadályokat hárítottam el, s küzdelem eredményeit felmutathatom. Elkezdem rendes tudósítá-

ganisateur ur ad 15 drb. aranyat azzal ön tovább folytatja utját. Háromszéken és Csikban, különösen Cseh Sándor, Balácsi Lajos, Mikó Anti és Endes Miklóssal egyetemben, ezer vagy kétezer embert arra a célra organisálnak, hogy egy jelre a határszélen átjőnnék valami 20 nyerges lóval és sergemhez csatlakoznak, melylyel be fogok törni. Előbbi tervem tehát változik e szerint.

Ezt elvégezvén, ön Bákóra jön vissza és ott a reorganisateur ur bővebb utasítása szerint rendezi az illetőkkel egyetértve a csángókat úgy, hogy 3—4000 emberre biztosan számíthassak. Mindennek júl. közepéig meg kell történni, úgy intézze dolgait!

Üdvözlöm önt

Gál Sándor.

Pénzt egy hónap múlva küldhetek csak.

Tervek.

Tudni való: titoktartás. Kineveztetésem Kossuth által. 150.000 fegyver és 10 millió kölcsön. Általános felkelés Olasz-, Frank- és Némethonban velünk együtt. Segély Amerikából és Angliából ha a muszka beleavatkozik. 300 ezer fegyver rendelkezésem alatt.

Rendezés.

Erdély 3 főhadkerületre osztatik; egyik a Székelyföld, négy főbiztos alatt 4 főkerületre: Csik, Háromszék, Udvarhelyszék és Marosszék; Barcaság, Fejérmegye Háromszékhez; Küküllőmegye Udvarhelyszékhez; Mezőség és Szászregény Marosszékhez tart. Minden ily kerület 3—4 alkerületre osztatik albiztosok alatt; és ezek minden faluban egy falusi biztost választanak.

Titkos ismertető jel: közfogás kinyújtott mutató ujjal és balkézrel orr alá, vagy ezen köszönet; Áldás! a másik felelettel: Mindenkor.

Minden ember tartozik 8 nap alatt 3 embert bevinni.

Másik, hogy kötelezi magát hallgatni, felkelni és fegyvert fogni a szabadság és független-

ségért, Kossuthot Magyarország kormányzójának elismerni; az árulót megsemmisíteni a biztostól adandó rendeletre.

Ágyúöntők, mesteremberek, élelmi liferánsok és lókupecsek előkészítendők.

Kedvezmények, mire a Székely számíthat: adóelengedés, söggy, segedelem a jólétre.

Guerillák organisatioja: felkelés egy jelre.

Lefegyverzés; parancsnokok, zsandárok leölése.

Csikban: Szeredán és Gyergyó-Sztmiklóson; Háromszéken, Kédi-Vásárhelyen és Seps-Sztgyörgyön; Udvarhelyszéken: Udvarhelyen és Keresztúron; Marosszéken: Maros-Vásárhelyen és Makfalván. Miklósvár és Barcaság: Brassó, Hétfalu. Küküllőmegye Küküllőváron.

Concentratio: Csikban egész Székelyföldről az ifjuság 30 évesig; a többi 50 évesig fedezi a vidéket, míg a rendezés, lefegyverzés megtörténni.

Operatio: Saját vezetésem alatt concentrált erővel.

A székelység 24 zászlóaljat, 3 ezred lovas és üteg ágyut alakít.

Gál Sándor.

Fegyverszállítási terv.

Háromszék, Kászón, Alesik és Felcsikok két-két biztos megválasztása; egyik a szekereket másik a lovas fedezetet rendezi. Junius közepéig készen legyenek. Adandó rendeletre okna mellé s onnan a Duna mellé vezettetnek.

Mindenek előtt 3 rejtett helyen Okna körül barlangok ásának. A Duna mellett felrakodva a barlangokba szállítják a fegyvereket és a kitorrés onnan Csikba fedezet alatt. Minden fegyverért 2 p. frt, és minden lovasnak napjára szintén 2 p. frt; Ha szükség 12 ágyú fedezet is lesz; de Moldová és Oláhországban nincs muszka, azért nem is lehet tartani tömeges megtámadástól.

Gál Sándor.

elkészítésével a magyar nyelv tanítása a népis kolákban még a jövő tanév elején kezdetét veheti ott, hol a törvény értelmében a tanítás elhagyása jogszerűleg megengedett nincs.

Román lapokból.

A bukaresti „Románul” a szabadelvű (kormány) párt közlönye. Jun. 22-ik számában történelmileg vitatja a zsidó kérdést Romániában és Bluntschli állításait cáfolja. Mindenek előtt örvend a tudomásul veszi, hogy külföldön is találkoznak szakemberek, a kik e nagy kérdést elfogulatlanul tárgyalják s ilyen két szakvélemény a zsidó kérdésre nézve a Genfben megjelent: „La question Israélite en Roumanie” G. Adrian generalistól. Azután cáfolja Bluntschli állítását, hogy Romániában egy zsidó család, a mely annyira assimilálódott volt, hogy családi nyelvül a román nyelvet elfogadta volna, létezne mert minden zsidó megtartotta és szilárdul ragaszkodik a rossz dialectussal beszélt német nyelvhez és a századok óta Romániában élő spanyol zsidók is megtartották nyelvüket. Bluntschlinak azon állítását pedig, mely szerint mégmost is léteznék zsidóság Romániában a kik Trajánus alatt vándoroltak be, igen tévesnek mondja, mert azok régen elrománosodtak s többé nem nem tartoznak a zsidó valláshoz. Hogy pedig Romániában vallási túrelmetlenség elve soha sem uralkodott, azzal bizonyítja, hogy Petróvoda Mihály vajda apja idejéből, 1553-iki évkönyvben is e következők találhatók: „Olton-túli Viau községben egy meggyilkolt zsidó hullája találtatott és a megölt zsidó anyja és felesége elment és térdre borul Mircsa Váda lábánál. És az ur erre kikutatta a dolog mibenlétét és kárhóztatta vala a községet és 40,000 asperit megfizetése iránt ítélt a melyet a zsidó anyja és feleségének kell adni s csak így lesznek majd szabadok. De nem lévén a községnek anynyi pénze, könyörögve kértek bocsánatot és kegyelmet a vajdától, erre az ur megkegyelmezett nekik és maga fizette meg a 40,000 asprivel a zsidó vétét. Ez — azt mondja a „Románul” — történelmi tény, mely eléggé világosan szól a románok igazságszeretete mellett, még zsidókkal szemben is. Azután így fejezi be cikkét: „A mi becsületünkre fog válni, ha y megmutassuk az egész világnak, hogy Mircsa Vajda idejében honolt igazságszeretete a románoknál most is él, és vetélkedhetik bölcsességében még a híres Salamon zsidó életével is.”

A nagyszebeni „Observatoriu” június 21-én kelt 46-ik számában statisztikai adatokat mutat ki,

saim folyamát ezenel, melyet valahára a biztos közlekedés megalapításával megindíthatok.

Hogy Bukarestből tudósításaim gyerekek valának, oka, hogy onnan Makk kezéből érkeznek önhöz: mert nem is álltam ott működésem terén, s tudatni valóm se voltak stb. Ezek ön előtt is tudva vannak. —

Bukarestből augusztus közepe táján indultam el, utasítás szerint a moldovai csángó elemek át. Bákon Peduin győzteszerző nem fogadott várakozásom szerint, s ilyen volt nála a Gergely százados fogadtatása is. Azonban ott Mezei Antal vendéglős hazafias készséggel fogadott, s ott találtam a reám aggodalmasan várakozó erdélyi küldött kalauzomat, aki előadta, hogy sietnem kell, mert érkezéseimre várnak küldött, addig nem mozdulnak; holott a reorganisateur ur utasítása szerint a csángók felhasználására időre vala szükségem. Elindultam Pusztina felé, hol a lelkes csángó pap által Bardoc Jánost is megtudtam, hol van; kinek is ítélté által magamat mellőzhetőbbnek hívem e körben. Az idő s viszonyok miatt vele nem találkozhatván, írtam neki teendőiről tudósítva, s utasítva, hogy óvatosan járjon el a csángó elem feldolgozásával, nehogy népjogi érdekét sértsse, okot adjon a muszkának, két, Oláhon védelme ürügye alatt ügyünk ellen működhetni. Utasítottam a Pruth balpartján történő mozgalmak figyelemmel tartására. Utasítottam, önnel Bikon és Foksányon át biztos közlekedést alapítani. Utasítottam bevárni a továbbiakra nézve ön intézkedését, s akkor 2—300 fuvar kiállítására ön szükségére (elhallgatva a fegyverszállítás titkát). Végre utasítottam, hogy tudassa önnel utamban tett minden intézkedéseimet, s tudassa időnként saját működése eredményeit is.

Ezek után siettem rendelt helyemre, nehogy véletlen megmozdulás szükségére esetében ott az előkészítéssel elkésem. Általános Csikba menve, Balácsi Lajossal találkoztam, vele elmentünk Vocsárcsiba, hol rögtön működéshez kezdtem; de azon egyenlőtlen, kikhez utasítva valék, részint börtönben, részint eltávoztva, részint megjegyezve találván, majdnem terra incognitán voltam.

(Folytatása köv.)

az osztrák magyar hadseregben levő román elemről azt állítja, hogy a közös hadseregbe 70,000 román ifjú besoroztatott, a honvédségnél pedig 30,000, tehát összesen 100,000 harcos s e szám azt mondja, hadi lábon 150,000-ig emelkedik. Kimentatja tehát, hogy a románok egy 8-dal hozzájárulnak a haderőhöz és azután mondja:

„Ezen odaadás és lojalitás maradhat-e mindig kárpótolatlanul és lenézve? Ime egy kérdés, a mely felett kell, hogy elmélkedjék az egész román nemzet és a melyet nem kellene szem elől tévesztetniük sem a dinastiának, sem ő felsége kormányainak.”

A székely közművelődési egyesület.

Budapest 1879. jun. 23.

A „székely művelődési és közgazdasági egyesület” központi választmánya legközelebbi ülésén a következőket határozta: 1. Az egyesület az évi közgyűlése szeptember 2—3-án tartatik Csik-Szeredán. A Történelmi társulat országosan tisztelt elnökének s több kiváló tagjának ígéretét bírujuk, hogy közgyűlésünkön szintén részt veendnek s épen azon célból is lett e gyűlés napja akként meghatározva, hogy a történelmi társulat augusztus 30-iki segésvári zárulásától a részt venni kívánóknak elég idejük legyen Csik-Szeredába utazhatni. 2. Jelentetik, hogy az egyesület által 1000 forint pályadíjjal koszorozott „A székelyföld közgazdasági és közművelődési állapota” című könyv a Franklin társulat nyomdájából megjelent. Ára egyleti tagoknak 1 forintban, másoknak 2 forintban állapították meg. Bizományos, Budapesti Kilian Frigyes könyvárus, Kolozsvárt Stein János. Egyleti tagok a könyvet Budapesten az egyesület pénztárnokától, Gidófalvi Istvántól, vár, urutca 71. szám kaphatják vidékre utárvét mellett: Kolozsvárt Stein János könyvárustól, a Háromszék-Udvarhely és Maros-Tordamegyei egyleti tagok az említett megyék vidéki választmányaitól. — 3. Három székely ifjút a váci kósfaradók tanműhelyben az egyesület a maga költségén fog kiképezni. — 4. Új alapító tagokul jelentették be 100 forint alaptávkánnyal Ipolyi Arnold püspök ur, Székely-Udvarhely város közönsége és a Marosvásárhelyi takarékpénztári részvénytársaság. Ezen kívül a múlt évben Maros-Vásárhelyt tartott közgyűlés alkalmával rendezett ünnepélyek jövedelméből 150 forint küldetett be, a mi is a törzsvagyonhoz csatoltatott. — 5. A Székely nemzeti múzeum ügyében mind az alapító Cserey nérhölgytől, mind a háromszéki vidéki választmánytól részletes értesítések jöttek be, melyek alapján ezen nemzeti kincsek biztos helyen és módon való elhelyezése és rendelkezése nézve egyesületünk a maga részéről is minden szükséges lépést megteendő. — 6. Az ősszel a fővárosban rendezni tervezett „Székely ipari és műipari kiállítás ez évről elhalasztott, felmerült akadályok miatt részben a székelyföldi országos kiállítás tekintetéből.

— R. I. —

KÜLÖNFELÉK

BÁRÓ Kemény GÁBOR földművelési ipar és kereskedelmi miniszter ur, újabb értesítésünk szerint jövő hó 1-én Kolozsvárról les, honnan a megállapított terv szerint csak másnap indul Fogarásba s onnan hozzánk, Háromszék megyébe. Városunk a miniszter ur ünnepélyes fogadtatását illetőleg megtette az intézkedéseket már. Most egyéb nincs hátra, minthogy az iparosok, gazdák és kereskedők, kiknek érdekében a miniszter ur erdélyi útja történik, fogják fel ez utazás célját és saját érdekében tegyék a miniszter tapasztalatait rá nézve tanulságossá, önmagukra nézve pedig hasznossá. Különböző felhívjuk olvasóink figyelmét mai számunknak e tárgyban írott vezércikkére. Megemlítjük még, hogy Kemény Gábor b. kereskedelmi minisztert Liphay István és Kozma Ferenc tanácsosok fogják kíséreni.

József főherceg a kiállításra. József főherceg ismét körüljárta a székelyföldi kiállítás. Az „Egyetértés” tudósítója e körzempléről több érdekes adatot jegyez föl. A képtárt szemlélve egy tájképél gr. Zichy megjegyezte, hogy azt báró Hirsch (Párisból) a szegediek javára följárta és 1000 forintért kisorsoltatja. „Apropos Szeged, mondá a főherceg, tudjuk, hogy most a belga hadseregben indult meg a legújabb mozgalom a szegediek segélyérése érdekében. A hugom (a belga királyné) kért tőlem képeket a hajdani és az árvers Szegedről, de a régi Szegedről egész Pesten nem tudtam képeket kapni.” Erre Zichy az „Egyetértés” tudósítóját mint szegedit mutata be, ki készséggel följárta a régi Szeged tájképeit. „Köszönettel fogadom, mondá a főherceg de ne azokat küldje, melyek a „Vasárnapi Újság”-ban voltak, mert ezt a lapot járatom s a benne közölt képeket már elküldtem.” A nemzeti múzeum éremgyűjteményénél, melyeket részletesen megmagyaráztatt magának ezt mondá: „Alcsuthon megint szereztem egy pár régi érmet, majd elküldöm

nemsokára a nemzeti múzeum számára.” A porcellán-csoportban a herendi Fischerrel társalgott hosszán és kérdészködött a gyár emeléséről és a porcellánipar még nagyobb fejlesztése iránt. Zsolnaynál két csészét és Romer Flóris (a főherceg volt nevelője) arcképével ellátott talat vett. „Ugy sem tudok az öregtől jó arcképet kapni — mozdá — így legalább ha előn hozzám, megláthatja magát.” — A borcsoportnál Prückler pezsgői előtt a következőket mondá a főherceg: „Hiszen mi is csak oly jó pezsgőt készíthetünk, mint a franciák, mert ugyanazon mód szerint csináljuk, a mint önk is tudják. Mikor a Champagnerban négy évig nem volt termés, Napoleón udvara Magyarországból, Palugyától hozatta a pezsgőt. Ezt én tudom. Ha a francia udvarnak jó volt, nekünk is csak bevalhat. Egy bécsi líkőrgyáros „nektárt” kínált a főhercegeknek. „Köszönöm, nem excedálok. Elég volt egyszer, akkor is kitétek az újságba.” Négy óra után a főherceg eltávozott. Megígérte, hogy még egyszer előn a „feleségével”, főleg a gépkiállításra, melyet most nem nézhetett meg. A város határáig gróf Zichy és Havranek polgármester kísérték ki. Elváláskor Zichyt meghívta magához „egy heti pihenőre.”

Dobler generális a felülvizsgáló tisztikar kíséretében ma (szerdán) érkezett városunkba. A szükséges katonai felülvizsgálatok a mint halljuk, még ma véget érnek. A köztisztletben álló tábornok holnap fog városunkból eltávozni.

Elgázolás. Kedden este Szilvási J. helybeli timár mesterember szokása szerint ismét felöntött a garadra. Ilyen állapotban a csiki utca egyik háza előtt lefeküdt s aludta a boldogok álmát mindaddig, míg a seprgető leányok ott onnan fel nem költöttek. Szilvási a fal tulsó feléhez akart menni, de ingadozó lábai irányt tévesztettek s az utra lépett ki, hol egy 8—9 mászás teherrel megterakott árkos szekérnek nekiesett. A lovak megijedtek s a kocsi legnagyobb erőfeszítés mellett sem tudta visszatartani a lovakat. Szilvási oldalán a kocsi mindkét kereke keresztül ment, az oldalcsontok valószínűleg eltörték: élete reménytelen. Csudálatos, hogy a rendőrség még két óráig hagyta ott fetregeni a szerencsétlent s csak azután intézkedett elvitelre felől.

Nem ismeri a bankót. A csütörtöki népes országos vásárra a többi közt egy makasai ember is eljött, hogy egy tulkát eladja s kaszát vásároljon. A kaszaárusok hosszú sorában végre talált kívánságának megfelelő pengét. Ki is fizette egy ötös bankótól. Mikor már tovább haladt s szalmagatya pénzéslését nagy remélletel veszi észre, hogy hiányzik az 50 forintosa a molyért marháját eladta. Ekkor észbe jut, hogy nagyon vastagnak tetszik volt az öt forintos bankjegy a melyől kaszáját kifizette. Lelkendezve szaladt vissza a sátor felé s követelte vissza pénzét. Azonban a kasza árus (nota bene: asszony) mitsem akart hallani a dologról. Végre Szlamál Agoston utmester megszánva a szegény károsultat rendőrség helyébe folyamodott s a kaszaárut motózással végett bekísérték a kapitánysághoz. Mikor aztán a vizsgáló alá került, a dolog az asszony előhuz kebeléből egy összefogott papírdarabot, a mely rosz papirost úgy találta, nem tudja mi lehet az? A rosz papiros a szegény gazda 100 forintosa volt. —

A magyar kir. igazságügyminiszter Szentiványi József brassói kir. törvényszéki inokot a gyulafehérvári kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

A székely-keresztúri állami tanítóképződenél az 1879/80-ik tanévre az első évi tanfolyamra feltétlenül 15-ik életévüket betöltött oly egy testű növendékek, a kik a gymnasium, real vagy polgári iskola IV-ik osztályát új eredménynyel végezték, vagy a megfelelő tantárgyakból a felvételi vizsgálatot a latin és görögnyelv kivételével sikeresen teszik le. A felvételi folyamodványok keresztlevéllel, a testi épiséget tanúsító orvosi valamint iskolai bizonyítvánnyal egy az ösztöndíjban részesülni kívánók részéről a családi állapotot és a szülők vagyoni állását tanúsító teljes hiteli okmányokkal felszerelve folyó évi augusztus hó 13-ig a képződei igazgatóságához címezve beküldendők. Sz. Keresztúr 1879 június 26-án az igazgatóság.

A nagyszebeni „Observatoriu” június hó 20-án kelt 45. számában Szörény megye Bányá községéből, több polgár nevében egy nyilvános köszönetet közöl Szabó A. bozovici szolgabírórnak. Előadja, hogy fentnevezett községnek 5000 frtnyi iskola alapítványa van, s ez érték papirokban és készpénzben őrzött a község ládjában. Megtörtént azonban, hogy egy reggel a község ládája feltörve találtatott s felvitetett onnan minden értékpapír és 1036 frt 64 kr, készpénz. Azonban Szabó szolgabíró ismert erőlyes fellépése által s fáradszón buzgalma következtében megtalálta a tolvajokat és megmentette az iskola alapot megsemmisítésétől, ezért köztársaságunknak ismerik a bányai polgárok, miszerint ezen erőlyes tetteért neki legforróbb közönetet nyilvánítsanak.

Beküldetett a losonci magyar királyi tanítóképző ez évi értesítője. Kiadta Terray Károly igazgató. A 39 lapra terjedő értesítő góldal és igen tanulságosan van szerkesztve.

— Érdekes ásatások. A nagyfalusi határban (Szilágymegye) már régóta találnak a kutatók mindenemű őskori emlékeket. Legutóbb a b. Bánfi család birtokán levő 13 őshalom vonta magára a figyelmet, s az egyiket kísérletül föl is ásták. Ajtay szolgabíró vezetése alatt a község továbbá maga a b. Bánfi család és Simó-család mind élénkebb érdeklődéssel viseltetett az ásatás eredménye iránt s azt lehetőleg elő is mozdította. Kitént, hogy ezen halmok a legrégibb idő óta, egész a magyar pogány korig, vagyis a népvándorlás végéig temetkezési helyül szolgáltak. A nagy számban talált tárgyakat a tulajdonosok a nemzeti múzeumnak ajándékozták. Az idén még a legnagyobb halmot akarják fölászni, mely bizonyára ismét érdekes adatokat fog szolgáltatni mind az Erdélyben lakott népek, mind pedig a magyarok beköltözése idejéről.

— Gyilkosság. A virágosvölgyi vasút állomás Pópa nevű fiatal távirászt és magazin-erjét hétfőn reggel az állomástól nem messze a síneken meggyilkolva találták: éppen egy vonat volt az állomáson kezesztül menendő, amint a vonat vezető észrevette, hogy a síneken meggyilkoltak hullája fekszik s még elég korán megállította a vonatot, hogy az nem gázolta el a holttestet. A szerencsétlen fiatal ember, mint mondják, az állomástól nem messze levő barakkoknál volt a vasárnapi és hétfő közötti éjjelen s valószínűleg a mint onnan hazamenőben volt, érte őt a gyilkos keze. Az áldozat mellén és fején vannak a késsel ejtett halálos sebek. A tordai királyi törvényszék vizsgálóbírósa azonnal megindította a nyomozatot s már eddig több gyanúval terhelt egyén befogott.

— Még egy egyiptomi obelisz. A khedive értesítette az amerikai kormányt, hogy szándéka az Alexandriában levő egyiptomi obeliszket New-York városának ajándékozni. Ez utóbbi város tehát a szállítási költségek fedezésére megtette a kellő lépéseket és az obelisz átszállítása rövid idő alatt meg fog történni.

— „Kilencfarku macska“, így hívják azt a fegyelmi szerszámot, a kilenc águ korbácsot, mely az angol hadseregben oly nevezetes szerepet játszik. Midőn a napokban az alsó ház a fegyelmi törvényt tárgyalta, a 44. cikkénél szóba jött a „cat of nine tails“, a kilencfarku macska is. Nehány képviselő a mellett szólalt föl, hogy tőlük el a testi fenyítést s helyettesíték fogásbüntetéssel. Stanley hadügyminiszter azonban határozottan ellenezte ezt, mert, — ugymond — hol vegye az ember a táborban a börtönt; itt tehát csak a golyó és a korbács közt lehet választani s egy embert megkorbácsolni mégis csak enyhébb dolog, mint agyonlőni. A ház elhatározta tehát, hogy a kilencfarku macska megmarad ősi jogaiban, de karmolásainak maximuma a kormány által indványozott 30 helyett 24 legyen. Azelőtt a maximum sokkal nagyobb volt s nem egy katonát korbácsolnak már halálra.

— Kedélyes. A tífisi tanfelügyelő hivatalos helyiségében e hó 7-én az odaváló szeminárium tanárai gyűlést tartottak. Eleinte rendesen folyt a tanácskozás, később azonban annyira belemelegedtek a vitába, hogy az egyik vitázó fél Kutschmínszky páter összegazemberezte a teologiai rendes tanárát Bajeffet amiért ez utóbbi úgy felfofozta a páter urat, hogy ennek a szeme is szikrázott bele. Ezt a sértett fél egyik pajtása nem nézhette tétlenül, hátulról neki esett Bajeffetnek s a földre terítette, kirántotta mint a szakállt addig fojtogatta, amíg ki nem szabadították többiek körmei közül. Evvel azonban még nem volt vége a komédiának, mert a nagy zajra besietek a teologia kar tanulói s úgy elverték összes jelenlevő tanáraikat, hogy csaknem mindegyiket lepedőben kellett hazavinni.

— Fátoly L. jelenleg Előpatakban működő jóhírű zenekara jövő szombaton, július 5-én a Blaskó vendéglőjében hangversenyt rendez. Ajánljuk a község szíves figyelmébe.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL. *)

Veres Gyula ur megnyugtatóására.

A helyben megjelenő „Háromszék“ című lap szerkesztője, Veres Gyula ur ismét fészkelődik. Sehogy sem tud megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy egy szép reggelen az ő „becses lapja“ jobb életre szenderül. E miatti keserves bubánatában kókol hirtet, a mikkel kérés-életét hacsak egy pár héttel is tovább tengetni reméli. Közélebbi számában azt mondja, hogy a „Nemeré“ nek kifelé áll a szekere rudja, mivel K.-Vásárhely felé gravitál. Ennek a hírnek van egy kis alapja, csak hogy nem az a magyarzata, a mit a „Háromszék“ kétségbeesésében kifundált. A lapszerkesztők nem szokták ugyan a „Háromszék“-ket számba venni — ők tudják miért; de én mint a Nemeré kiadója, csupán oekonomiai tekintetből, szóba állhatok vele.

A nyugtalanító Veres Gyula urat tehát megnyugtatom, hogy a „Nemeré“ Seps-Szentgyörgyön kényelmesen érzi magát s éppen nem szorult rá, hogy a „Háromszék“ 130 (örv. százharminc) szál előfizetője elől (a mennyit bevalloztak hivata-

losan az adókiadó bizottság előtt) világra bujdossék.

Egy dologban azonban igaz van Veres Gyula urnak. Egy nyomdát csakugyan szándékom van felállítani K.-Vásárhelyt s a helybeli „Nemeré“ mellett ott még egy másik heti lapot is alapítok valószínűleg. Nyugodjék meg tehát Veres Gyula ur, mert a „Nemeré“-t nem „mozgósítjuk“ ki helyéből, bármennyire szeretné is ő az efféle mozgalmakat.

Megnyugtathatom végre Veres Gyula urat a felől is, hogy ő a lapszerkesztésből nem fog házakat vásárolni Háromszéken, pedig úgy látszik, a „gyengén eresztő“ ügyvédi iroda mellett elkéne egy kis zsirosabb jövedelem.

Hanem hát így van azzal az ember, ha olyan dologhoz fog, a mihez nem ért.

Miután Veres Gyula ur a „Háromszék“ ben, a rászalmak és kókolmányok ezen privilegizált közlönyében az olvasó közönség rászédése végett sok olyan dolgot közlé tett már, a mit következő lapjában szégyenteljesen vissza kellett vonnia, azért ha én is bevártam volna a jövő számot, tudom hogy a gyávaság ezen elégtételt megadta volna nekem. Így tett közelebből is a kőkösi derék bíróval szemben is. De mégis jónak láttam őt ezuttal megelőzni s kókolmányait annak rendje és módja szerint visszautasítani.

Ennyit „megnyugtatósul“. Ha Veres Gyula ur még ezek után is nyugtalanokodnék, szívesen szolgálok apróbb részletekkel is.

Sepsi-Szentgyörgy, 1879. június 27.

Pollák Mór,
a „Nemeré“ kiadója.

PIACZI ÁRAK.

		S. Szt.- György		Brassó,	
		jun. 26		20 jun.	
		frt.	kr.	frt.	kr.
H e e t o l i t e r	Buza (tisztá)	5	80	5	60
	legszebb . .	5	80	5	60
	közepes . .	5	60	5	—
	gyöngébb . .	4	80	4	20
	Buza (vegyes)	—	—	3	30
	legszebb . .	3	40	3	50
	közepes . .	3	—	3	20
	Árpa	3	—	3	40
	legszebb . .	—	—	3	34
	közepes . .	2	40	2	40
K i l o g r .	Z a b	2	20	2	30
	legszebb . .	3	60	3	50
	Törökbuza . .	8	—	4	05
	Kása	5	80	4	40
	Borsó	—	—	7	60
	Lencse	4	—	4	20
	Fuszulyka . .	—	—	8	50
	Lenmag	1	55	1	60
	Burgonya . .	—	42	—	44
	Marhahus . .	—	44	—	44
	Disznóhus . .	—	—	—	—
	Juhhus	32	30	32	—

Érték- és váltó-folyam a bécsi cs. kir. nyilvánt. tözsdén június 27.

Magyar aranyjárdék	23.50
„ kincstári utványok I. kibocsátás	—
„ „ „ II. „ „ „	—
„ keleti vasut II. kibocs. államkötv.	83. —
„ 1876. évi államkötv.	73.75
„ vasuti kölcsön kötvény	111.50
„ földterhelmentesítési kötvény	85.75
„ hitelintézeti	202. —
Magyar hitelbank	448.50
Ezüst	—
Cs. kir. arany	5.48
Napoleon'd'or	9.23 —
Német birodalmi márka	50.95
London	116. —

Felölös szerkesztő: Málk József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór

Figyelmeztetés.

A tisztelt közönség ezennel értesítetik, hogy Fongrácz Dénes ur, volt brassói társasági ügynöktől, a társasági képviselet elvételét és így fennevezett a társaságot többé nem képviseli Helyette

Trovódi Mihály ur

van megbízva a társaság ügyei vezetésével

Az első m. ált. biztosító társaság
kolozsvári főügynöksége.

*) E rovat alatt megjelent közleményekért csak a sajtóhatalmakkal szemben vállal felelősséget a szerk.)

Umrath és társa Prágában,

gazdasági gépgyárak ajánlják solid kivitel, nagy munkaképesség és tiszta cséplés által előnyösen ismert specialitásaikat:

Kézi- és vonó erőre berendezett cséplő gépekben,

1-8 ló- vagy ököre erőre berendezve, szállítható vagy álló minőségben. Továbbá különböző nagyságban gyártunk szilárd szerkezetű

Tisztító-malmokat, sárcskavagókat, daramalmokat stb

Illusztrált árajegyzékeket minden nyelven bérmentesen küldünk. 17-20

Szőpség!!

Az arcszín fiatal üdesége!

Felülmulhatlan és nélkülözhetlen szappannak bizonyult be és általánosan elismert: telt hölgyek és urak által a kitűnő párisi Dr. LEJOSSE-féle

SAVON RAVISANTE

ez a legjobb és leghíresebb mosdószappan a világon; a ki egyszer megkísérette, az soha többé nem használ más szappant.

A hatás biztosítottatik.

— Egy darab ára 50 kr. —

Felülmulhatlan bőrszépítő szernek lett a hölgyvilág által általánosan elismerve a hivatalosan megvizsgált, kitűnő ártalmatlan valódi

Ravissante

Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Ezen világhírű bőrtisztító szer valamennyi szépség szer közölt leghíresebb és leghatásosabbnak bizonyult szeplők, napégés, rezesség, sárga foltok, valamint minden bőrtisztítási- lánsgat biztos eltávolítására.

A RAVISANTE az arcszínnek feltűnően szép halvány rózsaszínű, báronszerű fiatal üdességet ad, a bőrt és kezeket vakító fehérségűvé és gyönyörűvé teszi, hűsítő és felüdítőleg hat s gyöngéd bőrt szerez, a legkésőbbi öregességig

Budapestben valódi minőségben kapható. Török József gyógyszerész urnál, királyutca 7. szám. Seps-Szentgyörgyön Ötves Pál és Betegh Ballut urak gyógyszerüzében.

Központi szétküldési raktár: Schwarz Henrik-nél, (Budapest, múzeum-körút 41. sz.) 49-50